

ЗВІТ

результати оцінювання освітнього процесу здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» факультету «Дизайн» освітньо-професійної програми «Промисловий дизайн» (осінній семестр 2020/2021 н.р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти якістю освітнього процесу.

Для отримання даних було використано анкетування студентів 1-2-го курсів.

Опитування проводилось 08.12.2020 р. Характеристика вибірки: 17 респондентів (30% від загальної кількості) студентів 1-2 курсів, здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Дизайн» (освітня програма «Промисловий дизайн») денної форми навчання.

Опитування щодо оцінювання якості навчальних курсів є одним з важливих інструментів контролю якості викладання, змісту й форми навчальних планів, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації. На жаль, невисока кількість відповідей – 30% від загальної кількості студентів 1-2 курсів, що опановують освітньо-кваліфікаційну програму «Промисловий дизайн», не надає можливим проводити кількісний аналіз отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (11 «закритих» питань).

Результати аналізу відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» свідчать про те, що більшість із опитаних студентів, що обрала для навчання в ХДАДМ освітню програму «Промисловий дизайн» – 47,1% не обґрунтували свій вибір, обравши відповідь «інше» і не прояснивши, що саме?, 11,8% респондентів продовжують художню освіту, для 5,8% мотив вибору навчального закладу – компетентність викладачів. 29,4% опитуваних обрали академію тому, що впевнені – в ХДАДМ вони можуть отримати гарну освіту за обраною спеціальністю. 5,9% студентів обрали академію за рекомендацією друзів.

Результати відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» представлені в таблиці 1.

Відповіді на питання: «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
В ХДАДМ викладають відомі митці	5,8
Продовжив (ла) художню освіту	11,8
Гарне навчання за обраною спеціальністю	29,4
Тут вже навчалися мої друзі	5,9
Інше (що саме?)	47,1

Важливу інформацію отримано при аналізі відповіді на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Пріоритет для більшості – отримати цікаву професію (64,7% респондентів). Для 29,4% на першому місці – отримання практичних навичок, які можна відразу використовувати в роботі. Лише для 5,8% респондентів найважливіше – отримати вміння оволодівати новими знаннями.

Для 35,2% респондентів на другому місці – бажання отримати практичні навички, а для 11,7% – отримати диплом про закінчення навчального закладу.

Третє за вибором пріоритету для 35,29% опитуваних – отримати вміння оволодівати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт-ринку і в житті. На жаль, 5,8% студентів не вказали, що мають на увазі, чому на другому місці для них «інше» і чому «інше» на третьому місці вибору для 5,8% респондентів (рис.1).

Рис.1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Відповіді на питання: «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %		
	1 місце	2 місце	3 місце
Отримати професію, яка цікава, відповідає здібностям	64,7%		
Отримати практичні навички, які можна відразу використовувати в роботі	29,4%	35,2%	
Отримати вміння оволодівати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт-ринку і в житті	5,8%		35,29%
Отримати диплом про закінчення	0	11,7%	
Інше (що саме?)	0	5,8%	5,8%

За результатами аналізу відповіді на питання «Структура освітньої програми «Промисловий дизайн» відповідає Вашим очікуванням?» структура програми повністю відповідає очікуванням 5,9% студентів, більше половини респондентів (58,8%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування. Структура освітньої програми не відповідає очікуванням 5,9% респондентів, а 17,6% студентів указали, що структура програми, в більшій мірі, їх очікуванням не відповідає.

Отже, в основному, задовольнили свої бажання 64,7% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Промисловий дизайн». 11,8% студентів, які прийняли участь у опитуванні указали, що не замислювалися над питанням очікувань щодо освітніх програм.

Результати відповідей на питання «Структура освітньої програми «Промисловий дизайн» відповідає Вашим очікуванням?» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Відповіді на питання: «Структура освітньої програми «Промисловий дизайн» відповідає Вашим очікуванням?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю відповідає	5,9
В основному, відповідає	58,8
В більшій мірі, не відповідає	17,6
Не відповідає	5,9
Не замислювався (лась) над цим питанням	11,8

Про високий рівень організації практичних занять в ХДАДМ свідчить те, що 88,3% студентів, які приймали участь у опитування, задоволені (цілком – 41,2%, частково – 47,2%) тим, як в академії організовані практичні заняття. Лише 5,8% респондентів виказали незадоволення, і 5,8% опитуваних не замислювалися над питанням: чи задовольняє їх організація практичних занять за фахом?

Результати відповідей на питання «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Відповіді на питання: «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	41,2
Частково задоволений	47,2
Не задоволений	5,8
Не замислювався (лась) над цим питанням	5,8

Опитування показало, що 94,1% студентів в цілому, задоволені змістом теоретичних занять. 29,4% респондентів цілком задоволені, 64,7% – частково задоволені. Показник неготовності до осмисленого вибору змісту навчальних дисциплін – 5,9% респондентів зізналися в тому, що вони не замислювалися над питанням: задоволені чи ні змістом теоретичних занять?

Результати відповідей на питання «Ви задоволені змістом теоретичних занять?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

Відповіді на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	29,4
Частково задоволений	64,7
Не задоволений	0
Не замислювався (лась) над цим питанням	5,9

Питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» дещо провокаційне, тому що керівництво навчального закладу створює умови для організації самостійної роботи студентів і надає змогу організувати свою роботу в залежності від рівня особистісної зрілості. Аналіз відповідей свідчить, що лише 23,5% респондентів цілком задоволені умовами, що створені для самостійної роботи керівництвом академії. Частково задоволені 41,2% опитаних, не задоволені – 23,5%. За результатами опитування навіть не замислювалися над цим питанням 11,8% респондентів.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» представлені в таблиці 6.

Таблиця 6

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	23,5
Частково задоволений	41,2
Не задоволений	23,5
Не замислювався (лась) над цим питанням	11,8

Окрему увагу в опитуванні (анкеті) було приділено системі оцінювання та справедливості оцінювання.

За результатами опитування студенти не мають нарікань щодо прозорості і чесності оцінювання результатів навчальної діяльності. 29,4% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 41,4% – у більшості випадків чесно і прозоре. 11,8% студентів вважають, що їх діяльність не завжди оцінюють чесно і прозоро, а 17,6% респондентів не замислювалися над цим питанням.

Результати відповідей на питання «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?» представлені в таблиці 7.

Таблиця 7

Відповіді на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	29,4
У більшості випадків	41,2
Не завжди	11,8
Не замислювався (лась) над цим питанням	17,6

Аналіз результатів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» показав, що 76,4% опитуваних на перше місце поставили покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень, 5,8% – відносини студент-викладач; 5,8% – організацію дозвілля; 5,8% – побутові умови у гуртожитку. На 2 позиції для 29,4% студентів відносини студент-викладач; для 35,2% – організація дозвілля. 11,7% студентів виказали бажання змінити умови харчування. Побажання покращити якість викладання лише на 3 місці для 11,7% студентів і на четвертій позиції для 5,8% респондентів. Лише 5,8% опитуваних надали розгорнуті відповіді на відкрите питання «інше» (рис.2).

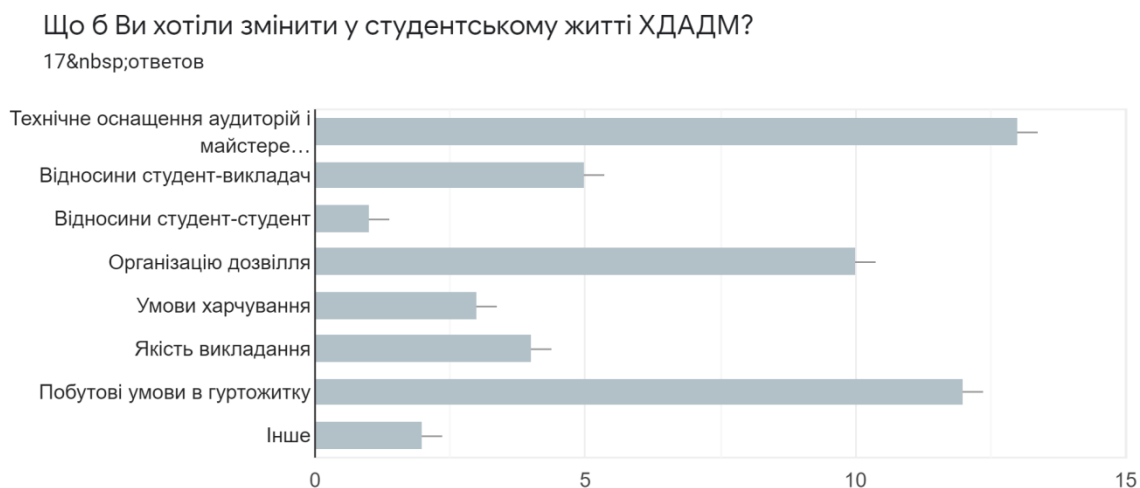

Рис.2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» представлені в таблиці 8.

Таблиця 8

Відповіді на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %			
	1 місце	2 місце	3 місце	4 місце
Технічну оснащеність аудиторій і майстерень	76,4%			
Відносини студент-викладач	5,8%	29,4%		
Відносини студент-студент			5,8%	
Організацію дозвілля	5,8%	35,2%	5,8%	
Умови харчування		11,7%		
Якість викладання			11,7%	5,8%
Побутові умови в гуртожитку	5,8%	17,6%	17,6%	11,7%
Інше (що саме?)	5,8%			

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що переважна більшість студентів, які приймали участь у опитуванні (64,7%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки. 29,4% респондентів задоволені частково. Скоріше задоволених – 5,9% від числа студентів, що приймали участь в опитуванні.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Промисловий дизайн?»» представлені в таблиці 9.

Таблиця 9

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Промисловий дизайн?»»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволений	64,7
Частково задоволений	29,4
Скоріше задоволений	5,9
Не замислювався (лась) над цим питанням	0

Вік більшості студентів, які прийняли участь у опитуванні 17 років – 52,9%, 35,3% – 18 років. Лише 11,8% опитуваних віком 19 років.

Результати відповідей на питання «Скільки вам років?» представлені в таблиці 10.

Таблиця 10

Відповіді на питання: «Скільки вам років?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
17 років	52,9%
18 років	35,3%
19 років	11,8%

Більшість респондентів – студенти 1 курсу (88,3%). Лише 11,7% опитуваних – студенти 2 курсу.

Результати відповідей на питання «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені в таблиці 11.

Таблиця 11

Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1 курс	88,3%
2 курс	11,7%

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв: 29,4% опитуваних обрали академію тому, що впевнені – тут вони можуть отримати гарну освіту за обраною спеціальністю, для 5,8% мотив вибору навчального закладу – компетентність викладачів, 11,8% респондентів вирішили продовжувати художню освіту саме в ХДАДМ.

Пріоритет для 64,7% респондентів – отримати цікаву професію. Якщо молодь обирає промисловий дизайн як спосіб самоактуалізації, це дає змогу сподіватися на перспективний розвиток вітчизняного дизайну.

Більш, ніж половина від загальної кількості опитуваних (58,8%) виправдала свої очікування щодо структури освітньої програми, обравши «Промисловий дизайн».

Щодо 11,8% респондентів, які вказали, що не замислювалися над питанням щодо структури освітніх програм – невизначеність їх оцінки може бути атрибутовано як показник рівня особистісної зрілості.

На думку 88,3% респондентів практичні заняття за фахом в академії організовано на високому рівні.

Показник високого рівня організації навчального процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв – оцінка студентів. За результатами

аналізу відповідей, в цілому 94,1% опитаних задоволені змістом теоретичних занять.

Аналіз відповідей на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» показав, що 23,5% опитаних взяли на себе відповідальність за організацію самостійної роботи і цілком задоволені умовами, наданими керівництвом академії. 41,2% студентів частково задоволені. Опитування проводилось в осінньому семестрі, більшість – студенти 1 курсу, які не встигли адаптуватися до навчання у вищій школі, не усвідомили необхідність нести більшу, ніж у школі, відповідальність за організацію своєї навчальної діяльності.

23,5% респондентів натякнули своїми відповідями, що не завжди готові нести відповідальність за організацію самостійної роботи, що свідчить про виражені показники екстернального локусу контролю. Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів і організації корекційних заходів з метою формування навичок ціле утворення і самоактуалізації.

Переважає більшість опитаних показала, що немає нарікань щодо прозорості і чесності оцінювання результатів навчальної діяльності. Той факт, що лише 11,8% опитаних вважають, що їх діяльність не завжди оцінюють чесно, а 17,6% студентів не замислювалися над цим питанням, також є показником того, що і у ця група респондентів в цілому, задоволена тим, як в академії організовано оцінювання.

Покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень – це питання перше, по значенню, для 76,4% опитуваних. Перше-друге місця у пріоритетах – організація дозвілля. На жаль, студенти 1 курсу (переважна кількість респондентів) не змогли насолодитись студентським життям цього року в умовах дистанційного навчання. Отже, на другому місці для 35,2% студентів – побажання покращити організацію дозвілля.

Переважає більшість студентів, які приймали участь у опитуванні (64,7%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки.

Лише на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?» 5,8% опитуваних надали розгорнуті відповіді. Слід відзначити їх невелику кількість. На жаль, студенти не проявили активності у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються.

Під час аналізу результатів анкетування складалось враження, що опитування стало для частини студентів можливістю «достукатись» до адміністрації, нарешті висловити «наболіле» або ж своє захоплення.

Фактично, саме ці відповіді дають можливість зафіксувати проблемну ситуацію та за можливості скорегувати чи виправити її.

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові коментарі.

- Хочеться більше заходів, спрямованих на утворення активної студентської спільноти, освічення, співпраць та конкурсів, більшого включення у студентське життя.

- Зробити програму сучасною і цікавою.
- Викладачі не завжди вказують конкретно на наші помилки, за частіше говорять, що помилка у якому-то завданні, при цьому не говорять конкретно де саме.
- Скасуйте дистанційну.
- Скорегувати програму для промислових дизайнерів, та покращити умови у гуртожитку.
- Дуже не вистачає фізичного виховання і якихось секцій (танці, баскетбол).

Отже, побажання свідчать про не сформованість навичок самооцінювання навчальної діяльності, спробу перекласти на викладачів пошуки помилок у завданнях, перекласти на них відповідальність за успішність навчання.

Значна кількість відповідей «не замислювався над цим питанням» – від 5,9% до 17,6% може свідчити як про незацікавленість респондентів, так і бути проявом низької сформованості навичок самостійно оцінювати свої освітні результати і проектувати подальші освітні маршрути, виходячи з майбутніх професійних завдань.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, й більше того, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

15.12.2020 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР